

Dovolená, nebo social days? Jaké volno si vzít a co se starou dovolenou

28. prosince 2022

Nestihli jste si vybrat letošní dovolenou? Podmínky pro její čerpání, převedení či proplacení přesně určuje zákoník práce. Jak to je s dny volna, které poskytuje firma navíc, vysvětluje advokátka Lucie Kalašová.

S koncem kalendářního roku řeší řada zaměstnanců, zda budou chodit v období mezi svátky do práce, nebo zda budou mít volno. A pokud budou mít volno, tak jaké? Někteří zaměstnavatelé umožňují čerpat i různé sick a social days či i neplacené volno. Bylo by chybou vnímat všechna tato volna stejně. Mají mnoho odlišností, která je třeba znát.

Dovolená

Čerpání dovolené je nejvhodnější řešení, jak mít placené volno mezi svátky na konci roku.

O čerpání dovolené prioritně rozhoduje zaměstnavatel. Pokud chce její čerpání nařídit, musí tak učinit minimálně 14 dní předem a písemně. V úvahu přitom musí brát nejen své provozní důvody, ale i oprávněné zájmy zaměstnance. Jestliže si chce vzít dovolenou zaměstnanec, musí o její poskytnutí předem požádat.

Nedoporučuji nastupovat na dovolenou, kterou vám zaměstnavatel prokazatelně neschválil. Mohlo by dojít k nedorozumění se závažnými důsledky.

Pokud si nestihnete dovolenou, na kterou vám vznikl v daném kalendářním roce nárok, vyčerpat do konce roku, převádí se její nevyčerpaná část do dalšího kalendářního roku. Nic na tom nemění ani případný vnitřní předpis, podle kterého pokud nebude stará dovolená vyčerpana nejpozději do konce března následujícího roku, nárok propadá. Dovolenu a její poskytování upravuje zákoník práce a zaměstnavatel nemá možnost tato pravidla svým rozhodnutím měnit. Nárok na nevyčerpanou dovolenou se promlčuje v obecné promlčecí době tří let.

A jestliže vám zaměstnavatel neurčí čerpání loňské dovolené do 30. června, máte právo určit si termín jejího čerpání sami.

Sick days a Social days

Obliba sick days, social days a různého i jinak nazvaného účelově vázaného placeného pracovního volna v praxi vzrůstá. Jsou totiž výhodné jak pro zaměstnavatele, tak i pro zaměstnance.

Neměli byste si je ale plést s dovolenou. Podmínky, za kterých je můžete čerpat, kdy a jak je třeba čerpání oznámit a v jaké výši vám náleží náhrada mzdy, stanoví zaměstnavatel, nejčastěji bývají zakotveny ve vnitřním předpisu.

Sick znamená anglicky nemocný. Sick days jsou určeny k překlenutí krátkodobé zdravotní indispozice, která nevyžaduje ošetření lékařem ani neschopenku. Social days

znamenaají volno v případě náhlých problémů v rodině, soukromých pochůzek na úřadech apod.

Podle mých zkušeností se praxe velmi různí a někteří zaměstnavatelé jsou benevolentnější než jiní, rozhodně byste se ale měli s pravidly zvláštního volna důkladně seznámit a volno čerpat, jen pokud nastala situace, která je pro toto volno předpokládána.

Sick days ani social days nejsou dovolená. Zaměstnavatel může stanovit, že nevyčerpaný nárok na sick days a jeho období se nepřevádí do dalšího kalendářního roku ani se neproplácí při skončení pracovního poměru, pokud tedy účelově vázané volno včas nevyčerpá, propadne bez náhrady.

Neplacené volno

Nezbyla vám žádná dovolená a chcete být mezi svátky doma? Možností je neplacené volno. Nárok na něj ovšem není, o jeho poskytnutí musíte požádat. Jen pokud zaměstnavatel bude souhlasit a dohodnete se na konkrétním termínu, můžete si neplacené volno vzít.

Nedostavit se na pracoviště a jen na začátku směny oznámit, že máte neplacené volno, nemusí zaměstnavatel akceptovat a může vaši nepřítomnost posoudit jako neomluvenou absenci.

Zdroj: https://www.idnes.cz/finance/prace-a-podnikani/dovolena-social-days-sick-days-cerpani-prevod.A221227_110831_podnikani_frp